

DOMOVINA

Izdaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovina“ v Celji.

Nove volitve.

Razpuščen državni zbor je sicer rešil mnogo važnih stvari, a reči moramo, da je tudi mnogo nič manje važnih stvari pustil nerešenih. Imel je veliko hibo, da je kazal vse premalo odločnosti nasproti vladi, posebno kadar je šlo za koristi kmeta, ali pa delavca. V narodnih ozirih je bil popolnoma brezploden, ker ni imel nobene prave večine.

Da se za nižje sloje prebivalstva ni dosti storilo, je pa le to krivo, da so veleposestniki in drugi zastopniki velicega kapitala imeli prevelik vpliv. Koliko je bilo treba prošnja in molodovanja, da se je dovolilo nekaj tisočakov, če je kje povodenj ali kaka druga ujma kmetom vse uničila, bogatim sladornim tovarnarjem se je pa kar dovolilo 4 milijone več za izvažanje sladkorja, da morejo z inozemstvom tekmovati, dasi se ni bilo bati, da bi kateri teh tovarnarjev obožal.

Ravno tako pa tudi v minulem državnem zboru niso našle posluha tožbe delavcev, kako se premalo skrbi za njih varnost po rudnikih in premogokopih. Tudi za to se mnogi poslanci niso zmenili, da so se dogajale strašne nesreče, o katerih lahko rečemo, da jih je bila kriva malomarnost podjetnikov. Veliki kapital je imel vedno tolik vpliv na zbornico poslancev, da se v tacihi slučajih ni mogla odločiti za noben odločen korak. Sklenil se je pač zakon o rudniških nadzornikih, a se je delokrog in oblast teh uradnikov tako omejila, da ničesa koristiti ne bodo mogli.

V novem državnem zboru se bodo razmere nekoliko spremenile. Vanj pride 72 poslancev voljenih po občni volilni pravici, o katerih je pričakovati, da ne bodo zastopali samo koristi bogatinov. Nemško-liberalna stranka, ki je do sedaj vedno zagovarjala le koristi borzijancev, obde pri volitvah skoro popolnoma zginila. Iz-

voljeni bodo v veleposestvu in trgovskih zbornicah še nekateri liberalci, kot zadnji ostanek nekdanje nemško-liberalne slave.

Mej tistimi stvarmi, ki so ostale nerešene v starem državnem zboru, je načrt zakona o osnovi kmetijskih zadrug. Stvar je velike važnosti, ker srednji kmetijski stan si more varovati svoj obstanek samo, ako se kmetje združijo v večje skupine, da skupno varujejo svoje koristi. Ker se pa navadno kmetje sami ne morejo za take združenje odločiti, je treba da v tem oziru vse potrebno stori zakonodaja. Dve predlogi o kmetijskih zadrugah sta se državnemu zboru tudi predložili, a nobena se ni rešila. Veleposestniki in bogati zalagatelji vojaštva so spoznali, da bi jim bilo v škodo, če se osnujejo take zveze, ker bi potem kmetje lahko prevzemali taka zalaganja. Napeli so vse sile, da se stvar ni rešila. Naloga novemu državnemu zboru bode to stvar znova sprožiti in dognati, naj je to raznim bogatašem po godi ali ne.

Druga nič manj važna stvar je premena obrtnega zakona. Sedanji obrtni zakon premalo varuje koristi malega obrtnika pred velikimi podjetniki. Vlada je v minulem obdobju državnega zbora bila predložila neki načrt premembe obrtnega zakona, ki se je pa tako malo oziral na potrebo malega obrtnika, da moramo le veseli biti, da se ni rešil. Kakeršne so bile razmere v državnem zboru tudi ni bilo dosti upanja, da bi se bil kaj zboljšal.

Najvažnejša stvar, katero ima rešiti novi državni zbor je obnovljenje pogodbe z Ogersko. Ta ne gre le za pravično razmerje donašanja k skupnim državnim stroškom, temveč tudi zato, da ogerski pridelki in izdelki ne bodo povsod izpodrivali avstrijskih. Z umetno urejenimi ceni nam za vožnjo po železnicah in po rekah znajo Ogri s svojim pridelkom in izdelkom zagotoviti si take ugodnosti, da ž njimi nobena konkurenca ni mogoča. Ogri so na ta način uničili

nekaj cvetočo mlinsko industrijo v naših krajih. Boj za obnovljenje pogodbe bode jako hud, ker Ogri niso vajeni prijenjavati naši državni polovici. Prepričani smemo biti, da bode avstrijska vlada vse sile napenjala, da državni zbor pripravi k prijenljivosti, da se le pogodba obnovi. Prijeljivost v tej zadevi bi pa bila v veliko škodo naši državni polovici, zlasti pa našemu hirajočemu kmetijstvu.

Poleg tega bode imel novi državni zbor rešiti še mnogo drugih važnih narodnogospodarskih in socialnih vprašanj.

Vlada bode od novega državnega zbora tudi zahtevala več novih davkov. Dolžnost poslancev bode napeti vse sile, da se na pleča nižjih in srednjih stanov ne nalože nova bremena, dočim se bogatinom z davki vedno prizanaša.

Glede narodnega vprašanja smo pa sedaj v nekakem prehodnem stanju. Vlada se pripravlja, da na Češkem pravično reši narodno vprašanje. Pri tej priložnosti morajo tudi slovenski poslanci napeti vse sile, da se tudi za nas Slovence že jedenkrat končno reši to pereče vprašanje. Če se bode vlada na Češkem postavila na stališče narodne enakopravnosti, tudi na Slovenskem ne bode mogla drugače postopati. Zadovoljiti se pa Slovenci ne moremo samo s kakimi drobtinami, temveč zahtevati moramo, da se grof Badeni loti tudi slovenskega vprašanja, kakor češkega. Naše narodne zahteve so prav znane in ni treba da jih danes tu še naštevamo. Govori se o neki preosnovi politične uprave. Osnovati še mislijo neko okrožno glavarstvo, ki bode vmesna instanca mej okrajnimi glavarstvi in deželnimi političnimi oblastvi. Ta stvar je pa nekako v zvezi z našim narodnim vprašanjem. Če se meje okrožij razdele po narodnosti, bode s tem narejen nekak začetek ločitve slovenskega dela Štajerske in Koroške od nemškega in narejen bil bi s tem nekak začetek zjedineni

LISTEK.

Strast.

(Spisal Gojko Slávik iz Slov. gor.)

„Zalogar, prinesi še enkrat, pa onega bolj šega! Naj gre! Hiša še mi stoji trdno, ha, Hostnik je še zmiraj Hostnik, pa je . . . in le enkrat živimo!“ kričal je v prostorni, zakajeni sobi občestne krčme kmet iz Griča.

Oči so mu lezle skupaj, gugal se je na hrastovej klopi sem in tja ter hripavo kričal, znaki, da si je mož dovolil precej vinske kapljice.

„Na, Jaka, pij! He, kaj bi le tako pokušal! Saj ga plačam jaz, jaz gospodar iz Griča, jaz Hostnik. Tako, tako je prav! Dobro si ga kresnil.

Kaj pa se ti stiskaš tam tako k peči, be-raška pokveka ti? Zalogar, daj Jureku pol, da si malo omoči svoje prosjaško grlo! Pij, da bodeš lažje pel! Saj veš, katero. Ono le. Kako se ji že pravi? No, para prismojena. Ono, tisto, Jurek, tisto:

Le pijmo, le pijmo,
Saj zmir ne živimo!“

Možje so pili, trkali in brezbržno razlivali, da se je vino kar cedilo po dolgej mizi. Krik in vik se je razlegal ven čez sè snegom pokrito plan. Prvo besedo je imel Hostnik; zato pa so vsi pili na njegov račun.

„No, Zalogar, kje pa tiči Kopriva, še danes ni nič pokukal v tvojo kočjo?“ vprašal je Hostnik subega krčmarja.

Zalogarju se nabere okoli usten zloben nasmeh, usta se mu čudno razširijo, sive oči lokavo zasvetijo.

„Pač, bil je tu. Bi zopet rad?“

„Kaj rad, kdo rad?“ Tega škrica hočem danes, da danes do kože sleči; včeraj sem se dal, opeharili ste me, pa petdesetak sem ali tja. Ne poznate še Hostnika!“

Obredila se mu je zopet strast, stara strast do kvart. Danes še jih ni imel v rokah; danes še ni premetaval in mešal onih toli mu ljubih, a tudi pogubnih podobic.

„Greva pa sama, Zalogar, tam le pri peči! Mešaj prvi!“

Igrala sta.

Na Hostniku se je vedno bolj poznala razgrevajoča in vznemirjajoča moč vina; lice mu je gorelo, strastno žareče oči so bile zabuljene v kvarte, loputal je po mizi, da so šipe klepetale. Že sta vrgla trikrat, vselej je dobil Hostnik. To ga je še bolj navduševalo in vnelo.

„Gutnamt! Dober večer! Tajff, kolt! Zunaj razsaja, brije in divja, hu, da je strah. Ljuba peč, kako si vendar dobra!“

Tako je pozdravil pivce novo došli gost. Bil je suh, kot trlica in malo sključen; a na koščenem, bledem obrazu se mu je bralo nekaj posebnega, nenaravnega. Črn, oglodan in pokvečen cilinder mu je pokrival glavo, čez rame mu je visel sivi plašč.

„Gospodar Hostnik! Bi gec? Kako vam kažejo danes kvarte? Glik, srečo?“

„Tiho preklja, ali pa igray z nama! Danes ti posvetim, suknjo ti slečem, po tem pa idi!“

„No, no, ne tako naglo, tako vihavo, saj sva si stara komarata. Včeraj malo nesreče, danes sreča. Igrajta pa sama, danes ne bom.“

„Ti ne? Ha, boji se. Tu imaš, vzami in igray!“

Sloveniji. V tem smislu bodo morali naši državni poslanci delovati.

Novi slovenski državni poslanci bodo imeli težavno nalogo. Zato je pa treba, da si izberete za poslance odločne izvedene može, ki poznajo potrebe raznih stanov, ki pa tudi poznajo potrebe našega celokupnega naroda. Taki može se vam od vodilne slovenske stranke priporočajo za kandidate. Nadejamo se, da pridete vsi na dan volitve, in daste svoje glasove tem možem, vrednim vašega zaupanja, ki so pripravljeni posvetiti vse svoje moči v blagor svojih volilcev in našega skupnega naroda. Upamo, da bo pri volitvah vladala lepa disciplina, kot je navadno do sedaj na Dolenjem Štajerskem, kajti le tako dosežemo, da bodo nas tudi naši nasprotniki spoštovali in poštevali.

Načrt

koliko in kje je voliti volilne može za državnozborsko volitev V. kurije I. 1897.

Volilci! Le še nekaj dni in stopite na volišče, da izberete volilne može, ki naj izvolijo dne 12. marca t. l. vašega poslanca. Te volitve so velike važnosti, ker od njih je odvisno, kateri kandidat bode izvoljen. Pridite vsi in oddajte svoj glas vernim in zanesljivim možem, ki bodo glasovali za moža, katerega vam priporoča „Slovensko društvo!“

Laško 2, dne 15. februarja ob pol 11. uri dopoldne v občinski pisarni. Sv. Krištof 9, dne 16. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni pri Milchmariandl. Marija Gradec 5, dne 17. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni Hochkraut. Jurklošter 6, dne 18. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni pri lipi. Loka 6, dne 19. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Dol 2, dne 20. februarja ob 8. uri zjutraj pri občinskem predstojniku. Trbovlje (Odsek Trbovlje) 12, dne 22. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Trbovlje (Odsek Sv. Lenart) 5, dne 22. februarja ob 8. uri zjutraj pri občinskem predstojniku. Mozirje 5, dne 16. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Rečica 5, dne 17. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Ljubno 5, dne 18. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Luče 3, dne 19. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Solčava 2, dne 20. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Gornjigrad 2, dne 22. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Nova Štifta 2, dne 22. februarja ob 1. uri popoldne v gostilni Jan. Presečnik-a. Vočna 5, dne 23. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Kokarje 3, dne 24. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Vransko 4, dne 15. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Sv. Jeronim 3, dne 16. febr. ob 8. uri zjutraj v gostilni Schauer-ja. Braslovče 5, dne 17. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Polzela 3, dne 18. februarja ob 7. uri zjutraj v gostilni Gregorja Sojc. Gomiško 2, dne 18. februarja ob 1. uri popoldne v občinski pisarni. Reka 1, dne 19. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni Fr. Dolár-ja. Sv. Jurij p. T. 4, dne 20. februarja ob

8. uri zjutraj v občinski pisarni. Celjska okolica 7, dne 15. februarja ob 9. uri dopoldne v gostilni pri zelenem travniku. Škofja vas 6, dne 16. februarja ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni. Vojnik 1, dne 17. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Višnja vas 2, dne 17. februarja ob 1. uri popoldne v občinski pisarni. Frankolovo 2, dne 18. februarja ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni. Nova cerkev 4, dne 18. februarja ob 2. uri popoldne v občinski pisarni. Dobrna 4, dne 19. februarja ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni. Sv. Martin v R. d. 2, dne 20. februarja ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni. Ponikva 6, dne 15. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Sv. Vid 2, dne 16. februarja ob 8. uri zjutraj v šoli. Šmarje trg 1, dne 16. februarja ob 2. uri popoldne v občinski pisarni. Šmarje okolica 6, dne 17. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni Marije Kovačič. Sladka gora z Lembergom 4, dne 18. februarja ob 9. uri dopoldne pri občinskem predstojniku. Sv. Peter na .d. M. z Nesvišom 3, dne 19. februarja ob 9. uri dopoldne pri občinskem predstojniku. Roginska gorca s Tinsko 2, dne 20. februarja ob 9. uri dopoldne v gostilni Georg Smech-a. Sv. Ema 3, dne 22. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni Marije Suppanz. Zibika 2, dne 22. februarja ob 2. uri popoldne v šoli. Žusem 3, dne 23. februarja ob 8. uri dopoldne v gostilni Voel. Mareck. Sv. Štefan 2, dne 24. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni Jurija Kisslinger-a. Slivnica 3, dne 24. februarja ob 2. uri popoldne v gostilni Rob. Grassell-ja. Lemberg s Sladko goro 4, dne 18. februarja ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni. Nesviš s Sv. Peter i. B. 3, dne 19. februarja ob 9. uri dopoldne pri Martinu Jeransko. Tinsko s Roginsko gorco 2, dne 20. februarja ob 9. uri dopoldne pri občinskem predstojniku. Petrovče 4, dne 15. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Griže 4, dne 16. februarja ob pol 9. uri dopoldne pri občinskem predstojniku. Sv. Pavel 5, dne 17. februarja ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni. Sv. Peter v S. dolini 2, dne 18. februarja ob pol 9. uri dopoldne v občinski pisarni. Grajska vas z Gomilsko 2, dne 18. februarja ob 1. uri popoldne v občinski pisarni. Žalec 2, dne 19. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Gotovlje 2, dne 19. februarja ob 1. uri popoldne v občinski pisarni. Pirešica velika 6, dne 20. februarja ob 9. uri dopoldne v gostilni Verwega. Svetina 1, dne 15. februarja ob 9. uri dopoldne pri občinskem predstojniku. Sv. Rupert 3, dne 15. februarja ob 2. uri popoldne v občinski pisarni. Kalobje 3, dne 16. februarja ob 9. uri dopoldne pri občinskem predstojniku. Sv. Jurij ob južni žel. 9, dne 17. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Dramlje 3, dne 18. februarja ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni. Sv. Lovrenc 2, dne 19. februarja ob 9. uri dopoldne v gostilni Gajšek-a. Teharje 4, dne 20. febr. ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Laže zgornje 1, dne 18. februarja ob 9. uri dopoldne pri občinskem predstojniku. Zbelovška 1, dne 18. februarja ob 2. uri popo-

ludne pri občinskem predstojniku. Sv. Jernej 1, dne 19. februarja ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni. Sv. Duh 3, dne 19. februarja ob 1. uri popoldne v občinski pisarni. Konjiška okolica 4, dne 20. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni Mih. Lebič-a. Bezina s Tepino 3, dne 22. februarja ob 9. uri dopoldne pri Fr. Rebernak. Ziče 2, dne 22. februarja ob 3. uri popoldne v občinski pisarni. Tolsti vrh z Vesovico 3, dne 23. februarja ob 9. uri dopoldne v gostilni Golob-a. Dolič spodaj s Kozjakom 2, dne 17. februarja ob 9. uri dopoldne v gostilni Martin Vivod-a. Paka z Vresen 2, dne 18. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni Helene Kanonik. Vitanje 1, dne 18. februarja ob 1. uri popoldne v občinski pisarni. Stranica 1, dne 19. februarja ob 8. uri zjutraj v šoli. Sv. Kunigund z Padežki vrh 2, dne 19. februarja ob 2. uri popoldne pri občinskem predstojniku. Zreče 2, dne 20. februarja ob 8. uri zjutraj v občinski pisarni. Konjice trg 3, dne 20. februarja ob pol 12. uri dopoldne v občinski pisarni. Tepina z Vesino 3, dne 22. februarja ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni. Grusloje 2, dne 22. februarja ob 2. uri popoldne pri Fr. Černec, p. hiši Mec. Verhole 2, dne 23. februarja ob 8. uri zjutraj pri obč. predstojniku. Okoško 1, dne 23. februarja ob 1. uri popoldne pri Fr. Oblonšek. Kot 2, dne 24. februarja ob 8. uri zjutraj v gostilni Alojza Wallanda ob Lukanji cesti. Oplotnica 5, dne 24. februarja ob 1. uri popoldne v občinski pisarni. Kozjak s Dolnji Dolič 1, dne 17. februarja ob 9. uri dopoldne pri posestniku Hrustel. Brezje s Pako 2, dne 18. februarja ob 8. uri zjutraj pri Marko Slivnikar-ju. Ljubnica 1, dne 18. februarja ob 1. uri popoldne pri Vercnik Jan. Skomarje 2, dne 19. februarja ob 8. uri zjutraj pri obč. predstojniku. Padežki vrh z Sv. Kunigundo 2, dne 19. februarja ob 2. uri popoldne pri Fernetzi Jos. Bezovica s Tolsti vrh 3, dne 23. februarja ob 9. uri dopoldne pri občinskem predstojniku.

Volitvene dni in število volilnih mož brezkega, ljutomerskega, ptujskega in slovenjegraškega okrajnega glavarstva nismo mogli dobiti. Obračamo se do vsih merodajnih mož vsakega stanu, da poskrbe, da se ljudstvo udeleži prvotne volitve in izbere take može, kakor smo že gore omenili. In tako bode zmaga sijajna in slavna!

Celjske novice.

(Prošnja.) Gospode rodoljube in prijatelje prosimo, da nam takoj poročajo izid volitve in imena volilnih mož V. kurije. Porabi se lahko dopisnica, ki se naj naslovi na uradništvo „Domovine“ v Celji.

(Od okrožnega sodišča v Celji) odcepijo se sodni okraji Maribor, Marnberg, Št. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica. Deželni odbor priporočal je ustanovitev novega okrožnega sodišča v Mariboru, ker bode novi civilnopravni red provzročil toliko posla sodiščem, da bodoteško izhajala. Pri celjskem okrožnem sodišču pa ostanejo še sedni

Igrali so pozno v noč. Hostnik je še dobil dva trikrat. Nesrečne kvarte so mu trepetale v rokah, strast mu je pretresala vse živca. V upu, da zopet dobi, je stavil zmiraj večje vsote; pa sreča ga je zapuščala; pobirala sta Kopriva in krčmar. Hostnik je sikal in se zobmi škripal, ko ljuta zver, čelo se mu je mračilo.

Kopriva se je namuzal krčmarju, češ, zdaj je prišel čas, zdaj ga ima strast v oblasti.

V nasprotnem kotu je sedel mladenič jake, trdne postave, prijaznega lica.

„Kdo pa je vendar tebe sem prinesel, Tone?“ vpraša ga njegov sosed, fant iz Zalesja. „Nikjer te ni dobiti, zmiraj tičiš doma.“

„E, za krčmo mi ni, drugam pa tudi ne vem kam. Tu sem se malo ustavil, da se ogrejem, bil sem gori na Griču, vedel sem, da Hostnika ni doma.“

„Kaj pa Anka?“

„Saj veš, kakov je oče, vse gre tam gori narobe. Toliko nesreče v jednej hiši zavoljo teh pr . . . . . kvart!“

„Goljuf!“ zakričal je naenkrat Hostnik ter planil kvišku. „Ha, posvetim ti! Vrzi tudi ti toliko!“

Tu položi Hostnik dva bankovca na mizo ter začne naglo, nemirno deliti kvarte.

Tone, ki je do tlej navidezno mirno gledal to pogubno, strastno igro, vstane ter skoči naglo k Hostniku.

„Hostnik! Doma trpe in se mučijo, podstava hiše se vam maha in vi . . . vi . . .!“

„Ti, ti berač, tako?“ . . .

Hostnik zgrabi stol, plane proti Tonetu ter ga lopne po glavi. Vsula se mu je kri.

„Niste moj oče, pokažem vam; pa ne, ne, . . . Ankin oče ste.“

„Kaj? Ankin oče? Ti, tako? Vem, kaj hočeš, siroče! Pa, poberi se, če še nočeš več skupiti!“

„Že grem.“

Mladenič je šel; vedel je, da pri Hostniku zdaj ne pomaga nobeno prigovarjanje. Glava mu je krvavela, v prsih pa mu je kipelo in vrelo. Da bi ne bil Ankin oče, katero ljubi tako vroče, tako goreče, kako bi ga! Čeravno se še ni skušal z nikomur, vendar bi take sramote ravnodušno

ne mogel prenesti. Ljubezen, ki jo poznajo tudi v kmečkih hišah in kočah, ljubezen, ki je porajala tudi v srcu Tonetovem, mu je ukrotila mladeniški ponos, ki se tako nerad pokorava.

Protí polnoci je korakal mož proti Griču. Tu se je spodtaknil na kupu kamenja pod snegom skritega, tam zaletel v bukev, da se je sneg gosto sipal raz vejevja; govoril si je zamolklo, hripavo, krillil iz rokama in sezđaj pa zđaj divje zasmejal. Bil je Hostnik.

„Dobiti . . . pa . . . moram. Jaz sem jaz, Hostnik je . . . Hostnik . . . Dobiti moram, . . . moram!“

Hostnikovka dolgo ni mogla zaspati. Molila je z Anko kleče pred razpelom; molile ste dolgo, dolgo . . . Anka je šla spat, mati pa ni mogla zatisniti očij; saj še moža ni bilo. Bog ve, kje hodi, kaj se mu je pripetilo?

Ubogej ženi so ustajali spomini na prejšnja leta, spomini včasih toli blaženi, toli sladki, a zđaj so ji grenili ti spomini že samo ob sebi bedno življenje. Kako je bilo nekđaj, kako zđaj!

(Konec prih.)

okraj C-eje, Kozje, Vransko, Konjica, Sevnica, Šmarje, Gornigrad, Rogatec, Brežice, Šoštanj, Laško in Slovenjgradec z 222.812 prebivalci.

(„Celjski Sokol“) razposlal je vabila za maskarado, ktera se boče vršila letos prvič v „Narodnem domu“ in ktera obeta biti sijajna. Če bi kdo po pomoti ne bil dobil vabila, prosimo, da se nam oprusti, ker je pri tolikem številu lahko mogoče, da se kdo prezre. Kdor želi povabila, naj naznani to odboru ali naj se oglasi naravnost pri tajniku b. J. Joštu v posojilnici. Opozarjamo še enkrat, da velja vabilo kot legitimacija za vstop in da se dobé vstopnice v trgovini gosp. Dragotin Hribarja in dne 28. svečana zvečer pri blagajnici. Pri maskaradi boče sodelovala c. in kr. vojaška godba iz Ljubljane. Začetek ob 8. uri zvečer. Priti naj se blagovoli v maskah ali kostumih, sicer je plačati — izvzemši gardedame ter člane v društveni opravi — globe 50 kr. Vstopnina za člane „Celjskega Sokola“ v društveni opravi je 70 kr., za nečlane 1 gld. 50 kr. za osebo. Vhod za vozove iz cesarja Josipa trga, izvoz na Ljubljansko cesto. K prav mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Čitalnični ples.) Opozarjamo še jedenkrat na čitalnični ples, ki boče v torek dne 16. svečana t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celji. Vabila veljajo za vstopnice.

(Socijalni demokrati) imeli so pred kratkim v Celji volilni shod. Če bi človek tudi hotel upoštevati želje socijalne demokracije, ne more tega storiti, ako te ideje razodeva takošen zastopnik, kakoršen je državnozbornski kandidat Filip Ropas. Mož se je v železnični službi skujal in sedaj kandiduje za državni zbor. To, kar je v svojem kandidatskem govoru povedal, povedali so že mnogokrat drugi bolje; lastnih mislij nima, vse kar on vé in pové, zraslo je na tujem zeljšču. In ker lastnih mislij nima, tujih pa še ni dosti prebavil, je ves njegov program zmeden. No, to ni pravi kandidat za državnozbornskega poslanca in tudi ne mož, ki bi v resnici mogel kaj storiti za trpina delavca. Na psovke, da smo mi Slovenci sodrga = Sippenschaft niti ne odgovarjamo, ker oslovski glas ne gre v nebasa.

(Prijatelji slovenskega ljudstva) hočejo biti naši Nemci in se tudi vedno imenujejo tako. Mi smo vedno vedeli prav ceniti tako zatrevanje in nismo nikoli verjeli volkovom v ovčji obleki. Ne prijatelji, ampak ljuti sovražniki so Nemci našemu ljudstvu. Ko je pred kratkim grof Wurmbrand v deželnem zboru hinavsko zatrevjal, da je on prijatelj slovenskega naroda, so ga vsi naši Nemci jeli grdo napadati, češ, takšno je nemštvo grofa Wurmbranda, da je prijatelj Slovencev? Torej kaj zahtevajo naši Nemci od grofa Wurmbranda? Nič drugzega, kakor sovraštvu proti Slovincem. Kdor je prijatelj Slovincem, tega nemštvo ni nič vredno, ta ni pravi Nemec: V sovraštvu proti Slovincem obstoji pravo nemštvo! Sapienti sat!

Spodnje-štajerske novice.

(Deželnega odbornika) smo vendar dobili. Pri volitvi odbora dne 10 t. m. glasovala sta dva Nemca z našimi poslanci in tako je prišel v odbor gosp. Franc Robič za kmečke skupine. Mala drobtina enakopravnosti sicer, ki pa vendar vzbuja upanje, da se počasi raztaja led krivice in Slovenci na Štajerskem pridemo polagoma do pravice, ki nam spada.

(Deželni odbor štajerski) predložil je deželnemu zboru nov volilni red. Ta volilni red je popolnoma za nič. Nobene premene pravici. Volilna pravica se nič ne razširi. Slovenci ostanemo v krivici, kakor doslej. Niti onim davkoplačevalcem, ki plačujejo manj kakor 5 gld. direktne davka, se ne dá pravica voliti, kar je že za državnozbornske volitve sklenjeno. Deželni odbor se izgovarja, da za to ni preskrbel kaj boljšega, ker je imel premalo časa. Prazen izgovor. Saj ni treba, da mora biti vse letos sklenjeno. Šest let je čas, če imajo gospodje dobro voljo. Pa saj se poznamo. — V seji 8. t. m. stavil je dr. Dečko samostojni predlog glede reguliranja Savinje. — Posl. Lenko in tovariši so nasvetovali, da naj deželni odbor takoj prične z delom nove bolnice v Slov. Gradcu. — V odsek za volilno reformo voljena sta tudi dr. Ivan

Dečko in pa Fran Robič. — Volitev dr. M. vitez Schreiner-ja se odobri. Ravno tako tudi poslanca Kokoschinegga. Prihodnja seja v četrtek. Razgovor boče glede novega okrožnega sodišča v Mariboru.

(Interpelacija.) Dr. I. Dečko interpeliral je v današnji seji namestnika, kako to, da so se v Celji nalepili samo nemški plakati, ki naznanjajo volitve v V. kurijo, ker večina volilcev niti nemški ne zna.

(S Teharjev) Prihodnjo nedeljo, 14. t. m., napravi na novo ustanovljeno in že potrjeno „Katoliško slovensko politično društvo za Teharje“ svoj osnovalni zbor, na katerem bomo volili načelnika in odbor. Obuditi hočemo o tej priliki h krepkemu življenju tudi podružnico sv. Cirila in Metoda. Ob jednem boče tudi volilni shod za novo V. kurijo in za kmetske občine. Zborovanje boče v gostilni g. Ignacija Cajhena o pol štirih popoldne. Pričakujemo tudi gg. kandidata, da nam razjasnita svoje stališče. Ker je to zborovanje zelo važno in imenitno, vabimo vse moče domače fare in tuje goste k prav obilni udeležbi. Osnovalni odbor.

(V Vojniku) odprla je gospa Roza Brezovnik trgovino s špecerijskim blagom in gospod Karl Zagode naselil se je kot sedlarski mojster. Kmetje slovenski, podpirajte pridno svoje domačine!

(Iz Vojnika.) Na Svečnico vršila se je v našem trgu veselica, ktero je priredilo „Pevskotamburaško društvo“ Ako bi hotel poročati prijubljani „Domovini“ o tem zabavnem večeru po starem kopitu, — kakor se navadno o takih prilikah godi, — naštel bi lahko dosti lepega in pohvalnega. „Pevci so častno rešili svojo nalogo, tamburaši so dobro udarjali, mladi svet sukal se je do ranega jutra itd.“ Toda danes mi je nekaj drugega na srcu. Kje so li ostali ta večer naši kmečki fantje, kje neki naša slovenska dekleta?! Udomačilo se je že med nami mnenje „da so le take veselice, ki se vrše za boljše stanove prepotrebne“ za narodno prebujenje in navdušenje; toda koga naj bi neki navduševali o taki priliki? Morda sosede iz bližnjih trgov in mest, ki se ne strašijo nikakih žrtev, da povzdignejo zunanji sijaj zabave! Privabimo si najprej občinstvo, ki je potrebno družbene vzgoje, in delajmo mu veselice po njegovem okusu, da ga navadimo na lepe, nedolžne zabave! Torej, predragi Vojničani, prirejajmo zabave našim domačinom in najbližnjim sosedom, a drugi naj nam bodo dobro došli gostje.

(V Vojniku) priredita združeni možka in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda 21. t. m. shod in zabavo. Igrali se bodeta „gri „Župan“ in „Brinjevec“ (nova burka) ter je upanje, da prinese složno delovanje zlatega sadu. Vspored se še določi in naznani v vabilu.

(Vabilo) na veselico, katero priredi „Kmet. bralno društvo v Grižah“, dne 14. svečana 1897. v društvenih prostorih. Vspored: Nagovor. Govor g. Beléta o sadje in trtojeji. Govor g. Kača o živinoreji. Petje. Iz prijaznosti sodelujejo žalski tamburaši. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(„Pevsko društvo v Braslovčah“) je dne 24. prosinca t. l. č. g. kapelana Franca Pečnika soglasno izvolilo svojim častnim članom, v znak hvaležnosti za nevenljive zasluge, ki jih je storil za razvoj tega društva odbor.

(Vabilo) na prvo slovensko veselico s plesom, kojo priredi „Slovensko pevsko društvo“ v Konjicah, dne 14. svečana 1897, ob 6. uri zvečer v prostorih gosp. Oskarja Urban. Vspored. 1. Veselica z gledališko igro „Župan“. 2. Ples. Vstopnina za osebo 1 krono. Pri plesu in med točkami svira društvena godba pod vodstvom g. Pihler-ja. Čisti dobiček namenjen je potrebam mladega društva in se preplačila hvaležno vsprejemajo. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor. Ker je to prva veselica, katero prirede Slovenci v tako burnih Konjicah, nadejamo se obilne udeležbe.

(Posojilnica v Mozirji) obdržava svoj občni zbor dne 20. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne. Vabijo se vsi člani k udeležbi.

(Mozirje) dne 4. februarja. Na dopis v št. 5, cenjene „Domovine“ „Iz Gorenjesavinjske posojilnice“, moramo mi oporekati odločno proti

temu, da je naša posojilnica „Gornje-Savinjska posojilnica v Mozirji“ kedaj z drugim posojilnicam pretresovala o pristopu k „Centralni posojilnici slovenski“, ker nam to še dosedaj ni bilo treba. Načelstvo.

(Iz učiteljskih krogov.) Zares smešno se nam zdi, da nekateri c. kr. davkarijski uradi tako trdno držé na določbi, da morajo učitelji svoje pobotnice vsaj do 28. vsacega meseca predložiti tja zaradi likvidacije, in to takšni davkarski uradi, ki poslujejo v okraju z 6—12 šol. Za Boga milega, vsa taka likvidacija je delo za nekaj minut in se tudi zadnji četrt ure 30 ali 31. vsacega meseca da opraviti. Ne bilo bi tedaj treba, celo okrajnih svetov klicati v pomoč, da ti naj pomagajo, spraviti to določbo v veljavo. — O tej priliki siii mi vprašanje v glavo, bi li c. kr. davkarija dala kacsemu učitelju 3—4 dni pred plačanjem kake pristojbine pobotnico v roke. — Menda pri nas na Avstrijskem ne, ampak reklo bi se: plačaj prej, potem šele dobiš pobotnico. Saj je tudi taka previdnost povsem opravičena! No, in mi učitelji pa moramo biti tako zaupljivi, ter pobotnice kar na milost in nemilost dati iz rok. Res so bori krajcarji, ta naša plača, a vendar je to svotica, s katero se živi vsak posameznik, pa tudi cele družine — po eden mesec, — in to če tudi nekaj reči.

(Nalezljivi oslovski kašelj) jel se je širiti po raznih krajih Gornjesavinjske doline. Doslej je zaradi te bolezni zaprta le šola na Gorici, a to največ zbog tega, ker je v nadučiteljevo družino posegla ta bolezen precej močno.

(Vabilo) na veselico, katero priredi „Narodna čitalnica“ s prijaznim sodelovanjem „Pevskega društva“, v nedeljo 14. februarja 1897, v gostilni gosp. Josipa Mikuš v Gornjemgradu. Začetek veselice je ob 8. uri zvečer. Vstopnina: za sedeže 40 kr., za stojišča 20 kr. Šolo obiskujoči otroci se ne smejo vdeležiti veselice. Čisti dobiček je namenjen za ustanovitev ljudske knjižnice v Gornjemgradu; zato se preplačila hvaležno sprejemajo. Na obilno vdeležbo uljudno vabi odbor.

(Poročil se je) dne 4. februarja t. l. gosp. Francišek Logar, posestnik na Hrastniku, z gđč. Maliko Plavšak iz znane obitelji Plavšakove v Trbovljah.

(Iz Trbovelj.) Že zadnjič ste na kratko omenili zaslug od nas ločivšega se kaplana č. g. Anton Veternika. Kolika je bila ljubezen do tega gospoda, zlasti otrok, dokaz je, da so šolarji sami brez kakega navodila pisali prošnjo knezoškofu, naj jim ohrani preljubljenega katebeta. Na dan ločitve pa ni bilo solz ne konca ne kraja. Ne le otroci, temveč tudi odraseni so plakali za dobrodušnem, delavnim, ljubeznjivim in dobrim gospodom. — Gospod kaplan Veternik pa je bil tudi v resnici človek, katerega naša fara ne boče tako hitro pozabila. Braslovčani si lahko častitajo, da so dobili moža-duhovnika, katerega boče spoštoval vsakdo, ker tudi on nasprotno stori vse, ohraniti ljubezen in slogo med farani. Blagemu gospodu pa kličemo še jedenkrat z Bogom! do videnja in ne pozabite na nas.

(Sevnica) Dolgo že Vam nisem poročal, ker nisem imel prav nič zanimivega. — Vže dve leti spi Sevnica neko spanje . . . to se reče, spala je. Pa v novejšem času je zopet oživela, Saj pa je res uže skrajni čas bil zato, kajti nemčurji nikakor niso tako mirni kakor mi. To dokazuje „blühende deutsche Schule“, „deutscher Leseverein“ itd. Po dolgem premolku se je bralno društvo zopet oglasilo lani na Silvestrov večer. Dokazalo se je, da mu v istini ne manjka moči, kajti pevci in tamburaši so vrlo storili svojo dolžnost; ravno tako diletantje. V nedeljo 31. prosinca t. l. dalo je bralno društvo zopet dve gledališki predstavi: „Kteri bo“ in „Brati ne zna“. Kar se tiče prve igre moram priznati, da so bili vsi predstavljalci svojim nalogam popolnoma kos. Vendar pa moram priznati, da ste gđč. E. Cvenkel ova kot Marinka in gđč. M. Cimperšek ova kot Gabrova svoji vlogi izvrstno in prav naravno igrali. Istotako nam je „dr. Bistroglav“ (g. Kurent) in njegov prav originalen kostum povzročil obilo smeha. Sicer so pa vsi predstavljalci bili okusno kostumirani. Pri drugi igri, ki se je tudi dobro igrala, odlikovala se je

posebno „g. Ničla“ (gdč. Klemenc) in „Lenčika“ (g. Kurent). Sicer sta pa tudi „Primož“ (g. dr. Kurent) in „Stupar“ (g. Križan) svoji vlogi dobro zvršila. Tudi „Tapeč“ (g. Steklar) ki je nakrat pojasnil cel položaj, ohranil je svojo resnost; to se mu tudi vidi. Predstave na čitalničnih odrih se ne dajo kritikovati kot one v gledališčih; recimo toraj kratko: Hvala vam za izvrstno zabavo in kmalo nam zopet kaj pripravite!

(Iz Sevnice) se nam poroča, da je dne 7. t. m. nastal ogenj v tovarni za kopita gg. Winkle & Erlanger. Zgorelo je precej orodja, lesa in pa stroj se je pokvaril. Kako je nastal ogenj, se ne ve.

(Iz Zabukovja nad Sevnico) se zopet pritožujejo proti novemu županu, da nemško uraduje in da ima za občinskega pisarja nekega Nemca, ki je bil poprej v dr. Kautschitscha pisarni v Sevnici. — Čudno se nam vidi, da 16 narodnih odbornikov trpi kaj takega in da ne napravijo konec takemu gospodarstvu.

(Vabilo) k veselici in obč. javnemu zborovanju „Kat. pol. društva v Slatini“ dne 14. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih gosp. Franca Ogrizek pri Sv. Križu. Vspored: 1. Sprejem novih udov in volitev novega odbora. 2. Govor drž. posl. preč. g. dr. Lav. Gregorec. 3. Govor blag. g. dež. posl. dr. Franc Jurtela. Potem sledi prosta zabava s petjem in godbo. Vstopnina za osebo 20 kr. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Iz Brezic) Čitali smo nedavno v nekem slovenskem listu, da se bode v prihodnjem zasedanji državnega zbora staval predlog, da mora imeti vsak posestnik zavarovana svoja poslopja proti ognju pri kakemu vzajemnem zavarovalnemu društvu. Ideja ta, pač je vredna vsega uvaževanja. Ko bode namreč ta ideja zadobila neizogibno zakonito veljavnost, treba se bode tedaj vsakemu še ne zavarovanemu zavarovati, ter skrbeti tudi na ta način za obstanek svojega imetja. Tu pa naj vsaki slovenski gospodar modro ukrene — morda tudi še predno ideja zakon postane — da zavaruje svoje imetje le pri kakem domačem, narodu naklonjenemu društvu, da se ne zateče h kakim Židom ali drugim narodnim nasprotnikom, ki so le o iskoriščenju naroda nedosegljivi. Slovenski gospodar zavedati se mora svojega slovenskega imena in mora imeti vsekakor toliko slovenskega čuta, da bode pri oddaji svojega imetja v zavarovanje upošteval le zavod, ki ž njim živi in čuti in ki mu daje sigurnost, kakor vsaki drugi prvih zavarovalnih zavodov. Slovenski zavedni gospodarji! Zavod, katerega imamo v mislih, je banka „Slavija“, banka, ki nam je neštivilnokrat dejanski pokazala, da nima na svojem praporu samo zapisano geslo „Svoji k svojim“, ampak da tudi dolžnosti, ki jo na to geslo vežejo, vestno izvršuje.

(Vabilo) na veselico, katero priredi središko učiteljsko s sodelovanjem domačega pevskega zbora, v nedeljo 14. svečana 1897 leta, v šolskih prostorih v Središči. Med posameznimi točkami svira ciganska godba iz Čakovca. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina: sedež 30, stojišče 20 kr. Ker se uporabi mogoči čisti dohodek za šolske namene, se tudi preplačila hvaležno sprejemajo.

(Posojilnica v Gornji Radgoni) napravila je preteklo leto 178.553 gl. 56 kr. prometa. Rezervni fond je znašal 761 gl. 98 kr. Dobiček pa je bil 1031 glo. 36 kr.

(Odbor čitalnice v Ptuj) za tekoče leto je sledeči: Predsednik: dr. Bela Stuhec, zdravnik. Podpredsednik: Simon Ožgan, c. kr. notar. Blagajnik: Josip Zelenik, c. kr. profesor. Tajnik: Miran Lorber, odvet. uradnik. Odborniki: Jan. Sedlaček, posojil. knjigovodja, Marko Pavlinič, hišni posestnik, Ivan Langenholz, sod. adj. v pok., Fran Mahorič, trgovec in gostilničar, Matija Nemeč, trgovec, Domicijan Serajnik, učitelj, Silvester Šentjunc, organist.

(„Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici“) ima dne 14. februvarja t. l. svoj redni občni zbor ob 3. uri popoldne v društveni sobi. Na dnevnem redu: polaganje računov, volitev novega odbora, vplačevanje letnine in vpisovanje novih udov. Ude in prijatelje društva k mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Iz Ljutomer.) Novo štirirazredno šolsko poslopje nameravajo postaviti še v teku tega leta v Cezanjevcih pri Ljutomeru. A občina Stara cesta, spadajoča v šolski okraj cezanjevski, prizadevala si je v zadnjih petih letih na vse kriplje, da se prepreči stavba na prostoru, kjer sedaj šola stoji, — nego nekje tam, „kjer je svet z deskami zaplankan“, naj bi stala nova. Pa vse pritožbe bile so brezuspešne, ker pri višjih in najvišjih instancah, pripoznalo se je drugače. Sedaj, ko so dovršeni načrti in predarek za novo šolo, ko je sklenjena pogodba radi opeke in zidnega kamna, si izmislijo kimovci zloglasnega nemčurja „Špritopivca“, naj se občina Stara cesta izšola, ter si postavi s pomočjo nemškega „šulverajna“ novo šolo na Stari cesti. No! Ko so si hoteli postaviti Izraelci babilonski stolp, zmešal jim je Bog jezike, da dela dovršili niso. A „krivi prerok“ iz Desnjaka, zmešal je svojim kimovcem s „šnopsem“ pamet, da bi se stavba novega šol. poslopja preprečila. Pa ti kimovci obračajo, a šol. oblistva obrnejo! Toliko za danes, prihodnjč pa več.

(„Berite Novice.“) Vesela igra v enem dejanji, katera se bode predstavljala v nedeljo dne 14. februvarja t. l. v prostorih gosp. J. Vaupotiča v Ljutomeru. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: I. sedeži 40 kr., II. sedeži 30 kr., ssojišča 20 kr. Za tem petje in prosta zabava. Gledališki odsek.

(Sv. Andraž v Slov. gor.) Bralno društvo je imelo meseca junuvarja, redni občni zbor za tekoče leto ob obilni udeležbi svojih članov; prisotni so pa bili tudi tuji in domači gosti, vzlasti nam je omeniti one od Sv. Antona. Po krepkem nagovoru prejšnjega predsednika nadučitelja g. Ivana Streleca, poročal je tajnik o delovanju ter gmotnem stanju društva v pretečenem letu. Ko je poročevalec še povedal, da šteje društvena knjižnica blizo 150 knjig, spominjal se je hvaležno vseh podpiralcev društva v minulem letu ter konstatiral, da šteje društvo sedaj 53 rednih udov. Izmej splošnosti navajamo zahvale občnega zbora odstopivšemu predsedniku nadučitelju g. Strelecu, ki je društvo ter društveno petje spretno in uspešno vodil ter splošnega priznanja preblagemu podporniku deželnemu poslancu rojaku gosp. dr. Francu Jurteli, kateri je društvu razun zdatne gmotne podpore blagovolil vposlati 10 izvodov: „Materino delo za Boga in domovino“. V znak hvaležnosti izreka mu društvo: Bog plati! Predsednikom društva bil je izvoljen učitelj g. Josip Čeh, blagajnikom ter tajnikom učitelj gosp. Janko Fras; odbornikom pa gg. Tomaž Golob, trgovec. Čuček Franc, Gregor Drugovič, Franc Fekonja. — Pozabiti se ne sme pevski zbor domačih fantov in deklet, ki je prvokrat nastopil ter pokazal, da mu je mar za lepo slovensko pesem.

(Odbor slov. kmetkega bralnega društva pri Sv. Lovrencu nad Mariborom) je sklenil v svoji seji, da priredi dne 21. svečana t. l. v dvorani gosp. V. Novaka veselico s predstavo, godbo, petjem in plesom. Natančnejši vspered sledi; veselica obeta biti prav sijajna.

(Iz mariborske okolice.) Odlično število za napredek šolstva vnetih gospodov učiteljev in trije cenjeni gospodje tovariši sosednjega okraja se je bilo dne 4. svečana t. l. zbralo v družbi odličnega okraj. šol. nadzornika in ravnatelja g. H. Schreinerja k hospitaciji v prijaznem Framu. Vrli g. učitelj Fr. Pučelik je z učenci svojega 3. razreda navzočim podaval uzorno sliko šolskega pouka po formalnih stopinjah in k sklepu so učenci krasno zapeli pesmico „Triglav“, da je bilo veselje. Gospod nadzornik in tovariši so uzornemu podavanju pazljivo sledili in po končanem pouku razvil se je o tem živahen razgovor, pri katerem se je tudi naglašalo, da so take hospitacije več vredne nego uradne konferencije, ker se v šoli z učenci dejansko pokaže to, kar se sicer teoretično obravnava. O tem se lahko prepriča vsak, kdor se je take hospitacije udeležil. Po končanem šolskem pouku, pa je v prostorih Stampflnove gostilne sledilo poleg izvrstne telesne okrepčave v bratskem krogu tudi vrlo duševno razvedrilo. Vrstili so se navdušeni govori in napitnice posebno gospod ravnatelja H. Schreinerja, gg. naduč. Pirkmaierja in Miha Nerata, g. učit. Lud. Černeja in drugih, navdušujoč

zbrane tovariše za vstrajno in vzajemno delovanje na odgoji in omiki naše nadepolne mladine in milega slov. naroda. Učit. pevski zbor in violinska godba sta pa vrlo skrbela za prijetno zabavo. Gospod učitelj Jos. Kotnik je za šolski pouk v domoznanstvu, zemljepisju in povesti iz avstrijske zgodovine več slovstvenih proizvodov gospodom tovarišem oskrbel. Lepa hvala se izreka toraj framskim gosp. nadučitelju in tovarišem za prijazen in gostoljuben sprejem.

(„Slovenski Gospodar“) praznoval je dne 4. februvarja 30letnico svojega obstanka. Količega pomena je bil „Slovenski Gospodar“ in je še za slovensko ljudstvo, pač ni treba opisovati. Vidi se sad, katerega seme je sejal „Slovenski Gospodar“ v izobilji po vsej deželi. O priliki 30letnice izšel je list v slavnostni izdaji, katera nosi na čelu podobe glavnih urednikov: Dr. Ulaga, dr. Prelog in pa dr. Gregoreca. V člankih pa opisuje početek in dosedanje delovanje lista. — Nam „Slovenski Gospodar“ ni bil posebno naklonjen, kar pa nas ne moti uvaževati in priznati velikanski pomen in delovanje tega lista. Upamo pa, da bode tudi „Slovenski Gospodar“ se prepričal sčasoma o našem dobrem namenu in bodeta „Slovenski Gospodar“ in „Domovina“ v slogi in prijateljstvu branila napade naših sovražnikov in delovala za blagor ljudstva po starem geslu: „Vse za vero, dom, cesarja!“

Druge slovenske novice.

(Grof Hohenwart) se v posebnem pismu gorenjskim volilcem zahvaljuje za dosedanje zupanje in naznanja da zaradi starosti kandidature več prevzeti ne more. Grof Hohenwart je bil 24 let državni poslanec. 18 let je zastopal gorenjske kmetске občine, šest let pa mesto ljubljansko.

(Gospod državni poslanec Koblar) je izstopil iz izvrševalnega odbora narodne stranke na Kranjskem in se pridružil nezavisni krščanskosocijalni stranki. Kandidovati misli v gorenjskih mestih na svojo roko.

(Državnozborsko volilno gibanje na Kranjskem.) V imenu narodne stranke kandiduje v peti kuriji krojaški mojster v Ljubljani g. Matija Kunc, v mestu ljubljanskem pa narodna stranka baje postavi za kandidata g. dr. A. Ferjančiča, v dolenskih mestih se deluje za dvornega svetnika g. F. Šukljeta.

(Zakon o zlaganju zemljišč.) V kranjskem deželnem zboru je predlagal poslanec Lengeh, naj se sklene posebni zakon o zlaganju zemljišč in dokazoval, koliko korist bi zlaganje zemljišč imelo.

(Telefon) je v Ljubljani zagotovljen, ker se je oglasilo zadostno število naročnikov.

(„Obrtna zveza za Kranjsko“) nam piše, da se je radi nepravilnosti pri volitvi v trgovsko in obrtno zbornico za Kranjsko na pristojnem mestu pritožila in da njen namen pri volitvah ni bil in ne bo zdražbo delati, kakor so pogostoma pisali nekteri slovenski listi. Potegovala se bo vedno odločno za pravice obrtništva, kakor se je pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico potegovala le za to, da bode v zbornici, ki se imenuje tudi obrtna, številnejše obrtniško zastopstvo.

(Pretep) Dne 3. t. m. so se v Mengšu stepli fantje. Petintridesetletni delavec Janez Požar, oče treh nepreskrbljenih otrok, jih je šel mirit, a ga je osemnajstletni France Šušter sunil z nožem v goltanec, da najbrž ne ozdravi. Zločinca so zaprli.

(Zblaznel) V Dolnicah je te dni delavec Janez Dobnikar po noči zginil z doma. V snegu se je poznal sled bosih nog. Šli so po tem sledu, in ga našli v hribu nad Dolnicami z rokami sneg vkup znašajočega. Bil je že ves zmrzel. Odneshi so ga domu. Kjer so ga dali v sveto olje. Po noči je potem umrl. Zmešalo se mu je bilo v glavi.

(Novo posojilnico) snujejo v Gor. Tuhinju pri Kamniku.

(Slovenske posojilnice za l 1896.) Okrajna posojilnica v Litji je imela lani, v svojem drugem upravnem letu 334.048 kron prometa; hranilnih vlog jej je na novo došlo 137.198 kron; posodila je na novo 81.890 kron. Njen čisti dobiček je znašal 1694 kron, od katerega je 40

kron darovala Ciril in Metodovi družbi, 100 kron pa litijskemu gasilnemu društvu; ostanek se je prideljal zadružnemu zakladu, ki znaša že 2.460 gld. — Posojilnica in hranilnica pri Sv. Križu pri Litiji, kateri je z malo podporo pri ustanovitvi na noge pomagala nemška „kranjska hranilnica“, je delovala še le od 1. junija t. l., pa je imela že 47.240 K. prometa in napravila 110 K. čistega dobička. — Hranilnih vlog je v tem času nabrala 17.458 kron, kar je posodila svojim 137 zadružnikom, od katerih jih je 81 dobilo 99 krat na posodo. — V obsegu litijskega okrajnega glavarstva je 5 posojilnic; vse so še čisto mlade. Posojilnica na Slapu pri Vipavi je imela lani med dohodki 36.385 gld. hranilnih vlog in vseh dohodkov pa 46.686 gld.; izdatkov pa je imela 45.596 gld., mej temi je bilo 32.802 gld. posojil. Mladi zavod torej prav lepo posluje. V trgu samem ima še mlajša posojilnica tudi prav lepe vspehe.

(„Kmetijski list.“) Tako se bode imenoval list, katerega mislijo izdajati koroški nemškutarji. Na leto bode veljal 1 gld. 40 kr. Sedaj razpošiljajo vabilo na naročbo, ki je polno napadov na slovensko stranko. Pod tem vabilom je podpisan mej drugim tudi znani dr. Abuja, ki je bil jedenkrat s slovenskimi glasovi prišel v deželni zbor, potem se pa pridružil našim nasprotnikom.

(Nemška nestrpnost.) Dne 6. t. m. se je koroški deželni zbor posvetoval o podpori 500 gld. višji deklinski šoli v Celovcu. Finančni odsek je predlagal, da se teh 500 gld. dovoli le pod pogojem, da se odstrani sedanji vzgledni ravnatelj prof. Apih, ker je Slovenec. Od nemškona-rodne strani so govorili dr. Metnitz, dr. Lemisch in Steinwender, ki so vsi bili te misli, da Slovenec ne more biti ravnatelj nemškemu zavodu in zaganjali se v slovenske voditelje, ki motijo narodni mir na Koroškem. Dr. Steinwender je sam priznal, da je prof. Apih izvrsten profesor in da nima nič družega proti njemu, da je Slovenec. Knezoškof Kahn, deželni predsednik Schmied-Zabierow in Slovenca Einspieler in Muri so pobijali predlog finančnega odseka, kazoč, kam pridemo v Avstriji, ako se bode tako postopalo. Velikemu delu deželnega prebivalstva se odreka narodna enakopravnost. Muri je posebno naglašal, da je v čisto slovenskih krajih dosti nemških učiteljev, pa vendar Slovenci ne zahtevajo, da se kam drugam prestavijo. Seveda vsi ugovori niso nič pomagali in predlog finančnega odseka se je z veliko večino vsprejel.

(Tržaška mestna kriza poravnana.) Italijani v Trstu izgubili so takoj ves pogum, ko je le vlada pokazala, da se ne misli šalit. Ker je vlada bila ukazala mnogo volilcev vsprejeti v imenik volilcev, za katere Italijani niso marali, so župan in več mestnih odbornikov odložili mandate. Vladi že ni družega kazalo, kakor imenovati vladnega komisarja, ki bode vodil upravo, dokler župan, katerega izvoli novi mestni zastop, ne dobi cesarskega potrjenja. Ko so videli Italijani, da vlada ne misli odjenjati, so sklenili sami odjenjati in naznaniti namestništvu, da do novih volitev obdrže svoje mandate. Sedaj vlada ve, da je le odločnosti treba pokazati, pa je konec italijanskega poguma.

(Volitve za tržaški mestni zastop) vrše se za četrti razred dne 17., za tretji razred 19. in 20., za drugi razred dne 23., za prvi razred dne 25. in v okolici dne 28. t. m. Za okolico postavili so Slovenci že sledeče kandidate: Ivana in Alojzija Gorjupa in Franca Košca. Drugi kandidatje se še določijo.

(Štefan Nadlišek) Dne 3. t. m. je umrl Štefan Nadlišek, civilni geometer in posestnik pri Sv. Ivanu pri Trstu. Bil je deželni poslanec in mestni svetovalec 23 let. On ima veliko zaslug za tržaško okolico.

(Pesnik Simon Gregorčič) je dne 1. t. m. zopet prevzel duhovsko službo vikarjata v Gradišču pri Remčah. Ljudje so ta dan slovesno pritrkovali in razsvetlili zvonik.

(Izstop Slovencev iz goriškega deželnega zbora.) V goriškem deželnem zboru so slovenski poslanci zahtevali, da se voli poseben upravni odsek, ker je rešiti mnogo tacih stvari, s katerimi bi se lahko pečal kak odsek. Tako bi se posvetoval o pogozdovanju gora, o zagrajenju hudournikov, o pospeševanju živinoreje, o trtni-

cah, o zavarovanju živine, o osnovi šolskega zakona, o spremembi cestnega zakona, o preskrbovanju ubogih itd. Ker se pa vse te nujne stvari največ tičejo slovenskega dela dežele, so Italijani ugovarjali volitvi tacega odseka. Slovenski poslanci so videč, da v deželnem zboru ničesa ne dosežejo, ostavili deželni zbor, ki je vsled tega postal nesklepčen.

(Narodna zmaga v Istri) V Pomjanu so bile občinske volitve, ki so za Slovence veselo iztekale. V tretjem razredu so zmagali z 36, v drugem z 29 in v prvem z 1 glasom večine. Italijani so grozno agitirali. Posebno v prvem razredu je bil hud boj. Slovenci so zvečer zmago proslavljali z osmimi kresovi.

(Premeščenje sodišč v Istri) Vlada se je obrnila do deželnega zbora isterskega, naj izreče svoje mnenje glede premeščenja okrožnega sodišča iz Rovinja v Pulj; razdelitve koperskega okrajnega sodišča v dve okrajni sodišči, katerih bi jedno imelo svoj sedež v Kopru in drugo v okolici in glede osnove okrajnega sodišča v Rovinju. Take premembe bi pa Italijanom ne ugajale, zato pa deželni zbor ne misli dati nobenega odgovora. Sedaj seveda nastane vprašanje, je li sme vlada premeščeovati in razdeljevati sodišča brez dovoljenja deželnega zbora. Zakon predpisuje samo, da more vlada deželni zbor za mnenje vprašati. Če je vezana držati se tega mnenja, o tem pa vladajo v pravoznanskih in političnih krogih različna mnenja.

(Slovenski klub na Dunaju) imel bode v soboto 13. svečana t. l. četrti svoj večer o tej sezoni. Na dnevnem redu je berilo vč. g. dr. Fr. Sedeja, c. in kr. dvornega kapelana itd. v Egiptu z demonstracijami. Gospica Marica Luzarjeva bode igrala ta večer na citrah. Lokal: „Hôtel gold. Ente“ I. Riemergasse 4, velika dvorana v I. nadstropju. Začetek ob osmih zvečer.

Druge avstrijske novice.

(Triinosemdesetletnico) slavil je te dni djakovski vladika Josip Jurij Strossmayr. Mi želimo temu velikemu Slovanu, da ga Bog še dolgo zdravega in krepkega ohrani.

(Nemški učni jezik.) Dolenjeavstrijskega deželnega zbora šolski odsek je sklenil, naj se pozove deželni odbor, da predloži načrt zakona, po katerem se na Dolenjem Avstrijskem proglasa nemščina za jedini učni jezik na dolenjeavstrijskih ljudskih in meščanskih šolah. Dvombe ni nobene, da se ta predlog vsprejme v zbornici.

(Civilni zakon.) Nemško-liberalna stranka je že popolnoma dogospodarila in zato je naravnost smešno, da v sedanjem trenutku prihaja s tako stvarjo, kot je civilni zakon. Dunajski liberalci namreč pravijo v svojem volilnem oklicu, da se bodo za civilni zakon potegovali v državnem zboru. Seveda tega jim ne bodo storili, kajti izmed njih tako skoro nobeden ne pride v državni zbor.

(Shod ustavovernih veleposestnikov) V nedeljo snide se na Dunaji shod ustavovernih veleposestnikov iz vseh avstrijskih kronovin. Posvetovali se bodo, kakšno stališče naj zavzame glede državnozbornskih volitev in potem v državnem zboru. Dosedaj je ustavoverno veleposestvo hodilo z levičarji, a sedaj se pa vlada prizadeva, da bi iz ustavovernega veleposestva osnovala nekako srednjo stranko, ki bode tudi v zvezi s konservativnimi in poljskimi veleposestniki.

(Dr. Rieger) stopi zopet v javno življenje. Mladi in Staročehi ga kandidujejo v Taboru za državni zbor. Ko bi ne bil kandidoval, bi ga bila vlada poklicala v gospodsko zbornico.

(Eim) bivši češki državni poslanec in sourednik „Narodnih Listov“ je umrl v Florenci v svojem 48. letu. Pokojnik je imel mej češkimi poslanci velik upliv in je deloval za zblizanje mej Mladočehi in vlado.

(Jednakopravnost pri samoupravnih uradih na Češkem) V češkem deželnem zboru je dr. Pacak stavljal predlog, naj vsi samoupravni uradi, to je občinski uradi in okrajni zastopi poslujejo v obeh deželnih jezikih, ako biva v nji četrtina, petina druge narodnosti. Tak zakon bi bil potreben tudi marsikje na Slovenskem, a seveda štajerski ali pa koroški deželni zbor ta cega zakona ne bodeta sklenila.

(Narodne kurije.) V moravskem deželnem zboru je poslanec dr. Fux stavljal predlog, naj se vpeljejo narodne kurije. Da je Nemeč stavljal ta predlog, to najbolj dokazuje, da se Nemci hoje že za svoje gospodstvo v deželi. O priliki spregovorimo kaj več o narodnih kurijah.

(Gališki deželni zbor) se zaključil že dne 17. t. m. To pa zaradi tega, da bodo poslanci imeli čas agitovati za državnozbornske volitve. Vladi je na tem, da bi bili največ dosedanja poslanci voljeni.

(Starčevičevo volitev) je deželni zbor hrvaški razveljavil. David Starčevič ni imel pravico biti voljen, ker ni nikjer vpisan v imenik volilcev.

(Razredna loterija) Na Ogerskem se odpravi mala loterija in vpelje razredno loterijo. Najnižja srečka bode veljala 75 kr. V razredno loterijo ne bodo mogli staviti tako ubogi ljudje, kakor stavijo v malo loterijo. V avstrijsko malo loterijo bode Ogrmom prepovedano staviti, Avstrijcem pa v ogersko razredno loterijo.

Ogled po širnem svetu.

(Srbija.) Sedanji srbski vladi se je nekda posrečilo doseči nekako sporazumljenje mej srbskimi strankami glede premembe vstave. Stranke so privolile v to, naj se v zakonu določi, da mora gotovo število poslancev pripadati učenim stanovom. Sedaj so v Srbiji skoro sami kmetje poslanci. Kmetje so pa v Srbiji večinoma radikalci.

(Osemurni delavnik.) Socijalisti so predlagali v nemškem državnem zboru, naj se vpelje osemurni delavnik. Ta predlog se je odklonil. Ravno tako se je odklonil tudi predlog katoliške stranke, ki zahteva deveturni delavnik.

(Ženske — odvetnice.) V Švici smejo že dolgo ženske pohajati v vseučilišča in so se pogajale za to, da se jim dovoli opravljati odvetništvo. Curiški kantonski svet je te dni sklenil, da smejo tudi ženske biti odvetnice. Če so oženjene, morajo zato dobiti dovoljenje svojih mož.

(Leva Tolstega.) slavnega ruskega romanopisca in npravstvenega modroslovca je cerkvena sinoda v Peterburgu izključila iz pravoslavne cerkve zaradi njegovih poslednjih spisov. Tolstoj je v zadnjih spisih obsojal vsako svetsko in cerkveno oblast za nasilstvo in dokazoval, da so vse sedanje krščanske cerkve v nasprotju s Kristusovim učenjem.

(Vstaja na Kreti.) Koncem minolega tedna se je začela vstaja po vsej Kreti. Boj so začeli Turki v Kaneji, kjer so kacic 300 kristjanov poklali. Mnogi kristjani zbežali so na razne evropske ladije. Mesto Kanejo so vstaši zažgali. Tudi po vaseh so bili hudi boji. Govori se, da so Turki v neki vasi pobili vse prebivalstvo kacic 1500 ljudij. Velevlasti odposlale so več ladij na Kreto. Grška je tja tudi poslala več vojnih ladij. Vstaši na Kreti so neki proglasili zjedinenje z Grško. Na Grškem prebivalstvo priganja, naj se Turčiji napove vojna.

(Turčija pod jerobstvom.) Rusija in Francija sta se neki dogovorili, da bodeta od sultana zahtevali, da pokliče ministerstvo, ki bode odgovorno evropskim vlastim. Vsi ministerski tajniki bodo Evropci. Sultan ne bode smel odstaviti ministrov in njih tajnikov in tudi iz državne blagajnice več porabiti, kakor se mu bode dovolilo. Nova vlada bode skrbela, da uradniki in in vojniki dobe plače in evropski upniki obresti od turških državnih dolgov. Neko poročilo pravi, da je sultan že temu pritrnil, a to se nam ne zdi verjetno. Po turških mošejah molijo mohamedanci za odvrnitev vsacih preosnov, katere zahtevajo velevlasti od Turčije. Turška duhovščina hujska prebivalstvo k puntu, ako bi se hotele uvesti kake take preosnove.

Dopisi.

(Iz celjskega okraja.) V zadnji „Domeni“ čitamo, kako nekdo iz Šmartna v Rožni dolini kmete prigovarja, da bi se z večjo marljivostjo poprijeli umnega sadjarstva, kajti je zanj pri nas še povsod dovolj prostora in bi ono v sedanjih časih še največ dobička prinašalo.

Vse te besede so le peresnične. Ravno tako resnično je pa tudi, da je pri nas umno sadjarstvo vseskozi silno zanemarjeno. Koliko je pri nas še ljudi, ki se za sadno drevje kar ne zmenijo. Tej, rekli bi skoraj neodpustljivi malomarnosti je pa gotovo glavni vzrok nevednost ljudstva v sadjarskih stvarih. Ko bi bili naši ljudje v tej stroki kmetijstva dovolj izvedeni in izkušeni, potem bi se je gotovo tudi s tem večjim zanimanjem poprijeli. Ker pa sadjarskih nauk malo ali nič ne razumejo, zato je pa tudi naše sadno drevje povsod tako zapuščeno in zanemarjeno. V tem oziru je treba pri nas še mnogo uka in mnogo spodbuje. Le če se bode ljudstvo neprestano učilo in za sadjerejo navduševalo, potem in le potem se utegne pri nas umno sadjarstvo povzdigniti. Zato smo bili pa tudi lani kaj veseli, ko smo slišali, kako zanimivo je o umnem sadjarstvu pri nas prednašal gosp. F. Praprotnik, nadučitelj v Mozirji. On ne slovi le kot izvrsten in navdušen sadjar, temveč tudi kot jako spreten govornik, ki ve svoje nauke tako poljudno in jasno razlagati, da ga mora umeti tudi najpriprostejši človek. Taka prednašanja bi se morala vršiti na prav mnogih krajih in to leto za letom. Zato smo se pa tudi trdno nadjali, da nas dotični gospod tudi letos obišče, kar se pa do danes žal, še ni zgodilo. Kaj je temu vzrok, tega pač ne vemo. Toliko pač rečemo, da bi si okrajni zastop za povzdigo umnega sadjarstva v našem okraju pridobil neizmernih zaslug ako bi skrbel za to, da se predavanja o umni sadjereji na prav mnogih krajih našega tako lepega okraja nadaljujejo. Le če se bode ljudstvo vedno in neprestano učilo in spodbujalo, potem je upati, da se vendar enkrat zdrami ter se z nekoliko večjo skrbjo poprime sadjereje, ki nam da danes toliko gotovih dohodkov obeta. Vse je treba poskusiti!

Od Voglajne. — Voda kalna, voda tiha, kaj tečeš tako leno po svoji umazani strugi? Kaj postajaš v svojih voglih in se ozi aš po okolici? Ali ti ni mar zapustiti svoje tihe doline, da bi se hitreje združila s svojo čisto in hitrejo sestrico Savinjo? Jeli, krivo se ti vidi zapustiti ta lep kraj. — Ti le strmiš in se čudiš, kako je li mogoče, da še biva v sedanjem naprednjaškem devetnajstem veku ob tvojih bregovih rod, kateri je še tako mrtev, tako zaspan, ki živi tako brezbrizen za celi svet. — Ni želi prišla enkrat tudi vrsta tebi, da se prebudiš in začneš živeti slično svojim sosedom?

In res, čudom se mora potnik čuditi, ako opazuje to lepo dolinico, posuto z lepimi vasmii, omejeno z visokimi hribi. Na pobočju zagleda staroslavno razvalino rufniško — nji nasproti za gozdom „slavni“ trg šentjurski. Poskočil bo veselja, zagledavši „od daleč“ lepi trg. Prešine ga misel, da najde tukaj že več novejšega življa — različna društva. Ali — ne prestraši se preveč! Potuje po celi Sloveniji ne najdeš tolike malomarnosti za naprednjaštvo. V okolici in dalje imajo po vaseh, pri farah že svoja bralna društva, kjer se shajajo rojaki vsaj ob nedeljah, da s pogovarjajo in poučujejo o svojih težnjah. Samo tukaj — rekel bi lahko — v sredini, v najlepšem delu te doline, ni se še v tem oziru ničesar storilo.

Kje ste ustanovitelji in pospešitelji obeh podružnic sv. Cirila in Metoda? Pokažite tudi tukaj svoj upliv, zberite se — in na dan z bralnim društvom za celo okolico, katera ga je že tako potrebna, — kakor slepec pogleda! Ne dajte se sramotiti od sosedov, začnite buditi svoje rojake iz dolgega spanja! Kakor povsod solidarno, stopite zavedni in delavni tržani šentjurski tudi tukaj skupaj, kakor eden! Pokažite, da vam je tudi v resnici na srcu blagor okoličanov, da jih poučite in vzgajate v zavedne, narodne rojake. Kaj tacega pa brez bralnega društva ni možno in naj se snuje še na stotine drugih!

Našemu kmetu je le treba zdravega poučilnega in razvedrilnega berila, s katerim se lahko zabava po dolgih zimskih večerih in snuje sklepe za leto, da si zamore poboljšati svoj tužni stan. Zatoraj naprej, dragi rojaki! na dan z bralnim društvom, pot je pripravna, gladka!

V kraju, kjer je tekla zibelka prvima slov. skladateljema, kjer je pel dični Davorin svoje mile slovenske pesmi, — ta kraj naj bi spal

v temni nevednosti! V takem kraju naj bi delala ustanovitev prepotrebne bralnega društva kakšne težave?! Ne zavirajte dela, ne posmehujte se ideji, katera je resna in lahko izpeljiva. Eden činitelj, kateremu se rada da brca pri vsaki priliki, sam ni toli mogočen, ker mu manjka drugih delavnih podpornikov. Držimo se gesla: „z združenimi močmi“ in videli boste, da gre vse.

Stopimo skupaj, skličimo skupni osnovalni odbor in začnimo delovati, s trdnim prepričanjem, da dosežemo svoj cilj, po katerem že okolica tako hrepeni!

Vsakega zavedneža geslo pa bodi: „Bralno društvo“. Na delo toraj — dragi rojaki!

Iz Kokarij. (Nova pošta.) Znano je čita teljem cenjene „Domovine“, da je bilo v št. 48. I. I. omenjenega lista priporočena nova pošta s postajo v Nazaretu, kar svojim sosedom Nazarčanom iz ljubezni do bližnjega prav radi privoščimo vsi Kokarčanje. Ker pa dopisnik „Domovine“ št. 4. t. I. ni razumel zadnjega stavka v mojem članku; zato hočem najprej pojasniti oni stavek v „Domovini“ št. 2. t. I., kateri stavek se namreč glasi: „Na delo toraj brez odlaganja, da dobimo pošto, in nas Nazarčanje ne prehitijo!“ S tem stavkom nisem hotel reči, da bi Nazarčanje ne smeli dobiti pošte, in da jim hočemo Kokarčanje po sili vzeti to, kar je še v božjih rokah; temveč z onim stavkom sem le hotel vzpodbuditi svoje domačine k uspešnejšemu delu. Toraj vsakemu svoje!

Sicer pa hočem danes dokazati, da je moja priporočba bolj opravičena, kakor ona nazareškega dopisnika. V omenjenemu članku („Domovina“ št. 48) se je povdarjalo, da je Zadretja zelo bogata v denarnem prometu, kar je tudi popolnoma resnično, in da bi se gotovo rada priklopila priporočeni pošti. Po temu članku opozorjeni, posvetovali smo se Zadretčanje o tej zadevi in smo ravno uvideli (ne samo posameznik), da bi bila za nas pošta s postajo pri g. Prazniku v Kokarij, ali v Lačevasi najbolj priročna in pomenljiva. Zato smo izrazili v „Domovini“ št. 2. željo, da bi se ustanovila v naši občini pošta, in smo ob enem vzpodbudili ljudstvo k potrebnemu delu, češ, da se moramo požuriti za to, kar je nam — trditi smem brez ugovora — bolj potrebno, kakor Nazarčanom, ki imajo samo pol ure do pošte. To lahko razvidi vsak čitatelj, ki je čital omenjena članka v „Domovini“ pod naslovom: „Nova pošta.“

Po mojih mislih se je toraj g. dopisnik „Domovine“ št. 48. gotovo motil, ker je trdil, da bi bili Zadretčanje za omenjeno pošto; in tudi zelo dvomim, da bi imeli v Nazaretu 2 hiši več poštnega prometa, kakor celi dve kokarski občini. Če se pošta res tako lahko dobi, naj jo dobijo Nazarčanje, kakor sem zgoraj omenil, da jim jo radi privoščimo, za sebe in za kakega posameznika; mi pa, če jo bomo dobili, jo hočemo dobiti ne samo za posameznike, temveč s tem bo vstreženo večini Zadretčanov, in se hočemo le požuriti, da ne bomo zadnji; saj smo itak večidel pri vsaki drugi stvari zadnji na vrsti.

V Nazarij bi bila pošta, kakor se govori, samo za dve hiši. Zadretčanje namreč nismo zanj, kakor sem omenil. Ti hiši pa lahko potrpite, ker imate itak pošto, ki jima z uljudno postrežbo in natančnostjo ugaja. Zakaj bi si mi ne želeli pošte, ker imamo v slučajih daljno in težavno pot do pošte, zraven pa še več drugih neprilik. Drugače pa smo prav zadovoljni z rečiško pošto, ker je uljudna in postrežljiva. Slednja pošta pa nam tudi lahko svedoči, da imamo v kokarski občini veliko poštnega prometa, več kakor 2 hiši v Nazaretu.

Z Rake na Dolenjskem. (Hvalevredna odkritosrčnost. — Čestne in druge zadeve.) Nedavno imel sem priliko govoriti z nekim Prusom, kateri je nekoliko časa tukaj bival. Med drugim je prišla v razgovor tudi celjska gimnazija. Radoveden, da bi slišal iz ust pristnega Nemca sodbo o tem vprašanju, katero že tako dolgo razburja duhove, pozval sem ga, naj mi odkrito pove, kako da misli o odklonitvi celjske postavke za tekoče leto, osobito, da li se mu zdi dostojno velicega kulturnega naroda nemškega, ki ne privoščiti drugim manjšim zaostalim narodom, da bi se po svojih močeh izobraževali in kulturno na-

predovali. — Mož se je popraskal za ušesi, na posled pa mi pripoznal, da to res „ni bilo plemenito“, ko so nam Nemci odklonili bore štiri gimnazijske razrede. Pristavil pa je takoj, da je to seve le njegovo osebno mnenje, — katero pa je in ostane vendar to, da avstrijski Nemci niso ravnali „idealno“, odklonivši celjsko postavko. — Mož pa je povedal tudi še nekaj drugega. Zatrjeval mi je namreč, da pruska t. j. velikonemška politika teži za tem, da bi zgradila „most do Adrije“; ta politika da deluje bolj ali manj prikrito neprenehoma na to, da bi odstranila zapreke, ležeče na poti do Jadranskega morja — to se pravi: ako Nemci ne bi mogli do zadnjega iztrebiti avstrijskih Slovanov na jugu monarhije, skušali bi pa spraviti jih v naročje nenasitene matere Germanije.

Vsekako znamenita izjava to! Mi Slovani se pač nikakor ne motimo o blagih namenih, katere imajo z nami prelubi naši sosedje iz „rajha“, pa vendar je menda malokdaj čuti tako odkritosrčnih besed iz ust pristnega Nemca. Hvala mu! Sicer pa ne pojde tako hitro, kakor sanjarijo v svojej domišljiji vrli Germani!

Ker sem že pri pisanju, dovolite, gospod urednik, da Vam poročam na kratko nekaj o lokalnih zadevah. V zadnjih časih nastala je v naših krajih bolezen, da hočejo kar na vrat nos graditi nove ceste, pa makari bi stale še toliko in bile še tako nepotrebne. Naše občine, zlepa rečeno, niso Bog si ga vedi kako premčne in bi zmagovale le z največjim naporom ogromne cestne doklade, ne da bi imele splošnost kaj koristi od tega. Zato pa je le želiti, da se nekaterniki že odpovedo svojim sanjarijam, katere so neizvedljive, ter se mesto tega rajši poprimajo z večjo vnemo družih nalog, katere so občekoristnega, splošnega pomena. Skrbite po svojih močeh za narodno prosveto, privoščite našemu narodu napredek in vzgojo, kar pa je le mogoče s pomočjo šole. Ako to storite, imeli boste večjo zaslugo, nego če napravite deset nepotrebnih cest. Čim bolj bomo napredovali v kulturnem oziru, čim višje se povzdignemo iz nevednosti in nezavednosti — tem jačji bodemo, tem bolje zavarovani proti sovražnim napadom! Dajte toraj narodu šole!

J. O.

Narodno-gospodarske novice.

Novoletna premišljevanja.

(Konec.)

V nekaterih krajih so se take knjižnice že ustanovile, koder jih pa ni, tam se naj z delom začne. Tudi po takih knjižnicah, katere bi bile ljudstvu na razpolago, bi se kmetijstvo in tako tudi splošno blagostanje močno povzdignilo. — Končno pa se še obrnemo do vas, narodni učitelji! Vam je izročena mladina, vam toraj tudi prihodnost naroda. Budite in vneimate že v mladini veselje do rodne naše zemlje, kažite mladini, kako naj to zemljo enkrat umno in skrbno obdeluje, da ji bode stoterni sad prinašala. S takim delovanjem pridobili si boste neveljivih zaslug za srečo in blagor naroda. Res je sicer, in kateri od vas bi že tega ne bil skusil, da se tako blagonosno delovanje večkrat krivo sodi, da se ne pripozna, ter se dotičnik celo grdo obrekuje in na razne načine v svojem delovanju ovira, pa verjemite nam, to delajo le ali nevedni neotesanci, ali pa, kar se še večkrat prigodi, hudobni zavidneži. Napadi takih ljudi vas v vašem prekornem delovanju nikakor motiti ne smejo, kajti, taki ljudje sploh niso vredni, da bi se na nje oziralo. Narod pa vam bode na veke hvaležen ostal in sladka zavest, da ste sicer tihi in mirni, pa toliko zdatnejši pospešitelji narodne blaginje, vam bode kaj prijetno tolažilo vse dni vašega plodonosnega življenja. V ta namen bi se naj pri vsaki šoli napravil šolski vrt, na katerem bi se potem že otroci sadjarstva, trtoreje, zelenarstva, bučelarstva in še več drugega učili. Vsak dobro vreden in umno oskrbovan šolski vrt je zlasti vir narodne blaginje. Potrebno je pa tudi, da krajni in okrajni šolski svet in tudi zasebniki, kojim je sreča naroda pri srcu, svoje učitelje pri tem prizadevanju kolikor mogoče podpirajo, njihovo blagonosno delovanje pripoznajo, ne pa, kakor se

